

SMĚRNICE, PŘEDPISY, ÚMLUVY a DOPORUČENÍ

EVROPSKÁ UNIE A OCHRANA ZDRAVÍ A BEZPEČNOST PŘI PRÁCI

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se Listina základních práv Evropské unie stala právně závaznou, náležitě zohlednila zásadu subsidiarity v souladu s obecnými ustanoveními kapitoly VII Listiny. Dohody uzavřené mezi sociálními partnery v rámci sociálního dialogu jsou dalším způsobem, jak spustit legislativní iniciativy v sociálních záležitostech.

Strategický rámec ochrany zdraví a bezpečnosti při práci v EU (2014–2020)

Evropská komise přijala strategický rámec pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci (2014–2020). Tento rámec popisuje hlavní výzvy a strategické cíle v této oblasti a načrtává hlavní opatření a nástroje k jejich implementaci. Jejím účelem je zajistit, aby EU nadále hrála vedoucí úlohu v prosazování vysokých standardů pracovních podmínek v Evropě a ve světě, a to v souladu se strategií „Evropa 2020“.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)

EU-OSHA, založená Evropskou unií v roce 1994 a se sídlem ve španělském městě Bilbao, je agentura, která se skládá ze zástupců Evropské komise, vlád členských států a zaměstnavatelů a organizací pracovníků. Její iniciativy usilují o to, aby učinily pracoviště v Evropě bezpečnější, zdravější a produktivnější. V roce 2013 uspořádala Evropská agentura „Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“, který se věnoval posílení bezpečnosti a ochrany zdraví na evropských pracovištích.

MOP a ochrana zdraví a bezpečnost při práci

Úmluva MOP z roku 1981 (č. 155) o bezpečnosti a zdraví pracovníků poskytla vhodný rámec pro podporu kultury bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

V roce 2003 MOP určila 28. duben za Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zaměřila se na posílení bezpečnosti a zdraví po celém světě a vycházela z pilířů organizace, což jsou tripartita a sociální dialog. Každoročně si 28. duben odborové hnutí po celém světě připomíná oběti pracovních úrazů a nemocí z povolání

Evropská rámcová směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (směrnice 89/391/EHS) byla přijata v roce 1989 a byla důležitým mezníkem zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tato rámcová směrnice popisuje preventivní opatření, jakož i informace, konzultace, vyváženou účast a školení jak pro pracovníky, tak pro jejich zástupce ve veřejném i soukromém sektoru.

Konkrétní směrnice:

- 2013/35/EU – elektromagnetická pole
 - 2009/161/EU – chemická činidla
 - 2006/25/ES – umělé optické záření
 - 2004/37/ES – ochrana pracovníků před rizikem vystavení karcinogenním nebo mutagenním činitelům při práci;
 - 2003/10/ES – hluk
 - 2002/44/ES – vystavení pracovníků rizikům způsobeným fyzikálními činiteli (vibracemi)
 - 2001/45/ES – používání pracovního zařízení
 - 2000/54/ES – biologické činitele při práci
 - 92/58/EHS – bezpečnostní a/nebo zdravotní značky při práci
 - 90/269/EHS – ruční manipulace s břemeny
 - 89/654/EHS – požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- Nařízení (ES)*

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008 ze dne 16. prosince 2008 o statistice Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti při práci

Doporučení Komise ze dne 19. září 2003 týkající se Evropského seznamu nemocí z povolání (oznámeno pod číslem C-2003-3297)

Úmluvy a doporučení MOP:

Č. 187 o propagačním rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2006

Č. 174 o prevenci závažných průmyslových havárií, 1993

Č. 161 o zdravotnické službě v práci, 1985

Č. 155 týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků a pracovního prostředí, 1981;

Doporučení č. 194, které pravidelně přezkoumává seznam nemocí z povolání

TOKO Textil, Oděvy Kůže a Abuv

HLAVNÍ PRACOVNÍ RIZIKA A NEMOCI Z POVOLÁNÍ A ZMÍRŇOVÁNÍ JEJICH NÁSLEDKŮ

Partneri:

Spolufinancuje:

European Commission -Employment,
Social Affairs & Inclusion

HLAVNÍ PRACOVNÍ RIZIKA A NEMOCI Z

Výrobní proces v textilním, oděvním, kožedělném a obuvnickém průmyslu zahrnuje řadu chemických rizik způsobených mimo jiné i použitím rozpouštědel a lepidel, mechanickými riziky spojenými s používáním pracovního zařízení a ergonomickými riziky vyplývajícími z opakující se práce, špatného držení těla a ruční manipulace s břemeny.

Jedná se o odvětví, kde jsou typické vysoké tempo práce, špatné držení těla a opakovaná práce. Tyto charakteristiky jsou příznivé pro objevení se nemocí z povolání. Nejčastější onemocnění pracovníků v tomto odvětví se odvozují od muskuloskeletálních poranění (např. tendinitida), stresu a onemocnění dýchacích cest.

Změny v posledních letech vedly k novým rizikům, kterým je třeba předcházet a jejich dopady sledovat, pokud jde o zdraví a bezpečnost pracovníků, zejména ve vztahu k technickým inovacím nebo společenským a organizačním změnám. V této oblasti se poukazuje na některé psychosociální faktory, které jsou důsledkem negativních sociálních interakcí v pracovním prostředí.

NEMOCI Z POVOLÁNÍ:

Nemoc z povolání je taková, která vyplývá přímo z pracovních podmínek a způsobuje částečnou nebo úplnou neschopnost vykonávat povolání nebo smrt. Nemoci z povolání se neliší od jiných nemocí kromě faktu, že vycházejí z faktorů na pracovišti.

Doporučení MOP (č. 194), které obsahuje seznam nemocí z povolání, z roku 2002, jakož i doporučení Komise ze dne 19. září 2003 týkající se evropského seznamu nemocí z povolání (oznámeno pod číslem C-2003-3297) jsou dokumenty používané několika zeměmi jako model k budování, rozvoji nebo posílení a harmonizaci jejich vnitrostátních registračních a označovací systémů a k odškodnění v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání. Poskytuje inovativní a jednoduchý postup k pravidelné aktualizaci seznamu prostřednictvím třístranných schůzek odborníků svolaných řídicím orgánem MOP.

RIZIKA

ERGONOMICKÁ RIZIKA: Ergonomická rizika jsou způsobena nesprávnou ruční manipulací se zátěží, špatným držením těla a nesprávnými pohyby, vysoce se opakujícími pohyby, mechanickým tlakem na tkáň těla, vibracemi a nepohodlím z hlediska teploty pracovního prostředí.

CHEMICKÉ PRODUKTY: Nebezpečným chemickým činidlem je jakékoli chemické činidlo klasifikované jako látka nebo nebezpečná směs v souladu s kritérii stanovenými v platných právních předpisech pro klasifikaci, balení a označování látek a nebezpečných směsí nebo látek, které ačkoli nesplňují kritéria této klasifikace, mohou zahrnovat rizika pro zdraví a bezpečnost pracovníků v důsledku fyzikálně-chemických nebo toxikologických vlastností a způsobu svého použití nebo balení na pracovišti

MECHANICKÁ RIZIKA: Mechanická rizika souvisejí s pohybem strojů, zařízení a pracovních nástrojů, které z důvodu mechanické energie, kterou disponují nebo mohou vyvolat, mohou způsobit zranění.

SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ: Nežádoucí chování, ve verbální nebo fyzické podobě, zaměřené na rozrušení, zastrašování nebo ponižení pracovníka

POVOLÁNÍ A ZMÍRŇOVÁNÍ JEJICH NÁSLEDKŮ

RIZIKA

MORÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ: Chápáno jako praxe pronásledování, metodicky uspořádaná během dlouhodobého období proti pracovníkovi nebo skupině pracovníků, jejímž cílem je poškodit jejich lidskou důstojnost nebo fyzickou nebo psychickou pohodu, vytvářet nepřátelské, ponižující, ponižující nebo urážlivé prostředí.

NÁSILÍ NA PRACOVÍŠTI: Každá událost, při níž jsou pracovníci zneužíváni, ohrožováni nebo je na ně útočeno za okolností souvisejících s prací, která výslovně nebo implicitně ohrožují jejich bezpečnost, pohodu nebo zdraví.

PSYCHOSOCIÁLNÍ RIZIKA: Psychosociální rizika jsou rizika související se způsobem, jakým je práce navržena, organizována a řízena a která v interakci se sociálním a environmentálním pozadím a dovednostmi a potřebami pracovníků mohou způsobit psychickou, fyzickou nebo společenskou škodu.

PRACOVNÍ STRES: Definován jako „interakce mezi pracovními podmínkami a charakteristikami pracovníka, v nichž požadavky práce překračují schopnost pracovníka je zvládnout

INDIVIDUÁLNÍ OCHRANNÉ ZAŘÍZENÍ (IPE):

IPE je veškeré zařízení a jakékoliv příslušenství nebo doplňky, které mají pracovníci používat k ochraně sebe před riziky na pracovišti, která nelze vyloučit nebo omezit kolektivními ochrannými prostředky ani opatřeními, metodami nebo procesem organizace práce.

PREVENCE:

Prevence musí brát v úvahu vývoj technologií vyvinutých v souladu s obecnými zásadami prevence; zaměření na konkrétní pracovní a výrobní úkoly; podporovat účast pracovníků; zohledňovat všechny rizikové faktory a vzájemné ovlivňování rizik; zahrnovat preventivní opatření v konstrukci práce a organizační fázi a vzhledem k výše uvedeným faktorům musí být založena na procesech trvalého zlepšování.

Členské státy musí podporovat prevenci, hodnocení a zmírňování pracovních úrazů, aby zajistily pracovníkům slušné pracovní prostředí.

Zaměstnavatelé jsou zodpovědní za zajištění bezpečného prostředí, v organizaci práce, při rozvoji ergonomie v práci, při vytváření nových a lepších sociálních vztahů a při rozvoji systémů řízení pro hodnocení a prevenci pracovních rizik a nemocí z povolání.

Při provádění své činnosti musí společnosti integrovat hodnocení a prevenci pracovních rizik a nemocí z povolání vhodnými metodami a postupy k podpoře bezpečnosti, zdraví a pohody.

Je důležité, aby byli pracovníci informováni, účastnili se a angažovali se jako činitelé prevence v oblasti informací a odborné přípravy, jakož i při konzultacích a spolupráci při preventivních činnostech

Zásadní jsou následující aspekty:

- rozvíjet politiku bezpečnosti práce a zdraví v partnerství s vládami a sociálními partnery;
- zvyšovat povědomí a šířit informace o prevenci pracovních rizik;
- dodržovat předpisy a podporovat kulturu trvalé prevence;
- Podporovat zapojení pracovníků do hodnocení pracovních rizik a nemocí z povolání, uplatňování preventivních opatření a školení.